

Voorwoord

Het afwisselende landschap van de Ardennen met zijn hoogvlaktes, diepe door rivieren ingeslepen dalen en rotsformaties, maakt het gebied zeer aantrekkelijk voor verkenningen en zwerftochten. Ook de streek van de West-Eifel, waar het landschapsbeeld in belangrijke mate is gevormd door vulkanische uitbarstingen, geeft veel mogelijkheden om geologische verschijnselen waar te nemen en zich te verdiepen in de schoonheid van het landschap.

Met deze excursiebeschrijving is getracht om op populair wetenschappelijke wijze de geologische en geomorfologische geschiedenis van enkele delen van de Ardennen en de West-Eifel bekendheid te geven. De meeste verschijnselen die aan de orde komen zijn in het landschap duidelijk zichtbaar. Niet alleen de geologische waarnemingen, maar ook het landschap en de begroeiingen op de besproken bodem hebben in de verkenningen de aandacht. Achter in dit boek is een li-

teratuurlijst opgenomen met werken die zijn geraadpleegd voor het ondernemen van de verkenningen. Bij de literatuur zijn tevens enkele flora's genoemd die nuttig kunnen zijn voor het determineren van begroeiingen. Verder is een verklarende woordenlijst toegevoegd die uitsluitend betrekking heeft op de inhoud van de onderwerpen in de beschrijving.

Er zijn nog veel gebieden in de Ardennen en Eifel die geologisch en landschappelijk belangrijk zijn voor een excursie. De schrijver wil echter met deze excursiebeschrijving de belangstelling opwekken voor wat er vooraf gegaan is aan de veelzijdigheid van het landschap dat de Ardennen en Eifel kenmerkt.

Mijn dank aan degenen die bereid waren het manuscript van deze excursie van uit hun deskundigheid kritisch door te nemen. In het bijzonder de heren Ing. W.M. Felder en P.W. Bosch, van de Rijks Geologische Dienst te

Heerlen, voor hun waardevolle opmerkingen, adviezen en correcties in de toelichting op de geologische ontwikkeling en de verklarende woordenlijst. De heer J.P. Broertjes van de Rijks Geologische Dienst te Nuënen wil ik danken voor zijn belangrijke opmerkingen en verbeteringen in de tekst. Hun bijdrage heeft mij de mogelijkheid gegeven de excursiebeschrijving op verantwoorde wijze te kunnen presenteren.

De redactie van de Nederlandse Geologische Vereniging met name de heren C. Laban en E. Oele ben ik zeer erkentelijk voor de het redactionele werk en S. van Gessel voor het opnieuw tekenen van een aantal figuren. Tenslotte wil ik mijn dank tot uiting brengen aan mevrouw B. Coren voor de uitvoering van het typewerk van deze uitgave.

Veldhoven, zomer 1995

G.J. van Amsterdam

Verkenningstocht door het verleden

Een kleine stap verder en een grote stap terug

Een populair geologische en landschappelijke excursie door het gebied van de Hoge Ardennen en West-Eifel

G.J. van Amsterdam (alle foto's van de auteur)

Inleiding

De titel die aan de excursie gegeven is, kan als volgt worden verklaard. "Een kleine stap verder" houdt in, dat we wat verder gaan dan de grens van Zuid-Nederland. We gaan een rondwandeling maken door de Hoge Ardennen van België, de West-Eifel, Luxemburg en via de Ourthe, Amblève en het Land van de Herve weer terug (fig. 1).

Een behoorlijke stap zult u zeggen. Maar in tijd is dat een fractie van de tijdperken waarvan in de Ardennen

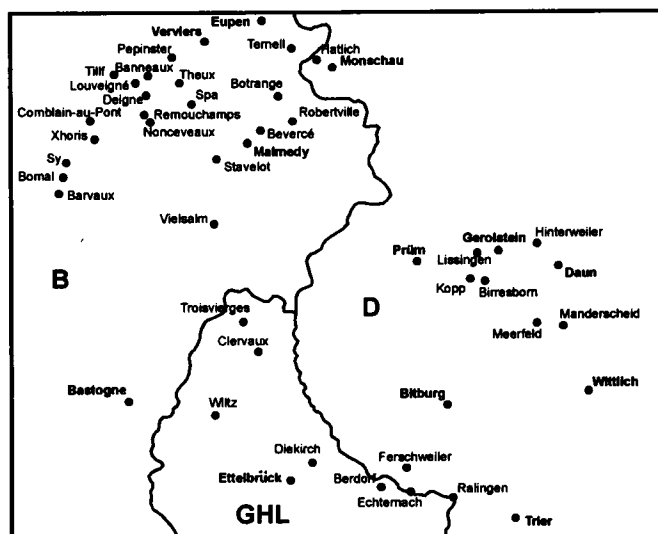

Fig. 1. Overzichtskaart van het besproken gebied met de in de tekst genoemde plaatsen in België, Duitsland en Luxemburg. Tekening Serge van Gessel.